

DE-2610
First Year B. Com. (Sem. I) Examination
March / April - 2016
Mathematics for Statistics : Paper - I

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના :

(1)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : ☛ F.Y. B.COM. (SEM. 1)</p> <p>Name of the Subject : ☛ MATHEMATICS FOR STATISTICS : PAPER - I</p> <p>☛ Subject Code No. : 2 6 1 0 ☛ Section No. (1, 2,.....) : NIL</p>	<p>Seat No. : □ □ □ □ □ □ □ □</p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; margin-top: 10px;">Student's Signature</div>
--	---

(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

(3) સાંખ્યકીય કોષ્ટક અને સાદું કેલ્ક્યુલેટર વાપરી શકાશે.

1 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 10

(1) $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = l$ સમજાવો. 1

(2) m ઢાળવાળી અને $P(x_1, y_1)$ માંથી પસાર થતી સુરેખાનું સમીકરણ લખો. 1

(3) $y = \log x$ હોય તો $\left. \frac{d^2y}{dx^2} \right]_{x=-2}$ શોધો. 2

(4) $\int \sqrt{x} dx$ ની કિંમત શોધો. 2

(5) શ્રેણી 2, 9, 16, 23, ... નું 20મું પદ શોધો. 2

(6) $\sqrt{x+2}$ નું x ની સાપેક્ષમાં વિકલન કરો. 2

2 (અ) કિંમત શોધો. 4

(i) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{5n^2 + 7n + 3}{7n^2 + 5n + 3}$

(ii) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 4}{x^3 - 8}$

(બ) $\frac{dy}{dx}$ શોધો : (i) $y = \left(\frac{e}{4}\right)^4$ (ii) $y = (3x^2 + 5x + 11)^5$ 6

(ક) કિંમત શોધો : (i) $\int \frac{x+9}{x+10} dx$ (ii) $\int_{-2}^2 \frac{x^2-1}{x-1} dx$ 4

અથવા

2 (અ) કિંમત શોધો. 4

(i) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{3x^2 - 4x + 1}{x^2 - 4x + 3}$

(ii) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{3-x}-1}{2-x}$

(બ) (i) એક ઈજારદારનું વસ્તુની માંગનું વિધેય $x = 60 - 3P$ અને ખર્ચ 4

વિધેય $c = \frac{x^2}{20} + 50$ છે. મહત્તમ નફો મેળવવા માટે તેણે કેટલા

એકમોનું ઉત્પાદન કરવું જોઈએ ?

(ii) $y = u^2 - u + 1$; $x = 2u + 1$ હોય તો $\frac{dy}{dx}$ શોધો. 2

(ક) કિંમત શોધો : 6

(i) $\int \frac{2^x e^x + e^{2x}}{e^2} dx$

(ii) $\int_1^9 \left(\frac{1}{\sqrt{x}}\right) dx$

- 3 (અ) A, H, G અનુક્રમે બે ધન સંખ્યાઓ a અને b ના સમાંતર મધ્યક, 4
હરાત્મક મધ્યક અને ગુણોત્તર મધ્યક હોય તો સાબિત કરો કે

(i) $AH = G^2$ (ii) $A > G > H$

- (બ) એક વ્યક્તિ દર વર્ષે તેની આગળના વર્ષ કરતાં અડધી બચત કરે છે. જો 4
તેણે 10 વર્ષમાં 71,610 રૂપિયા બચાવ્યા હોય તો તેની પ્રથમ વર્ષની બચત
કેટલી ?

- (ક) કિંમત શોધો : 4

(i) $\int (x^2 - 1)^2 dx$ (ii) $\int_0^1 (x-1)(x^2 + x + 1) dx$

અથવા

- 3 (અ) સમાંતર શ્રેણી અને ગુણોત્તર શ્રેણી માટે તેમનું n -મું પદ અને પ્રથમ 4
 n પદોનો સરવાળો શોધવા માટેના સૂત્રો જણાવો.

- (બ) એક સમાંતર શ્રેણીના પ્રથમ 7 પદોનો સરવાળો 168 છે. તેનું 11મું પદ 5
59 છે. તો તેનું 30મું પદ તથા પ્રથમ 30 પદોનો સરવાળો શોધો.

- (ક) કિંમત શોધો : (i) $\int \frac{x^2 + 8x + 15}{x + 3} dx$ (ii) $\int_{-1}^2 (3x^2 + 4x + 2) dx$ 4

- 4 (અ) x -અક્ષ અને y -અક્ષ પર અનુક્રમે a અને b અંતઃખંડો બનાવતી 4
સુરેખાનું સમીકરણ મેળવો.

- (બ) બિંદુઓ $A(5, 2)$ અને $B(x, 8)$ વચ્ચેનું અંતર 10 હોય તો x ની 4
કિંમત શોધો.

- (ક) બિંદુઓ $A(-4, 3)$ અને $B(-7, -8)$ ને જોડતી સુરેખાનો ઢાળ શોધો. 4
તેમજ સુરેખાનું સમીકરણ શોધો.

અથવા

- 4 (અ) બે બિંદુઓ $p(x_1, y_1)$ અને $q(x_2, y_2)$ માંથી પરસ્પર થતી સુરેખાનું 4
સમીકરણ મેળવો.
- (બ) બિંદુઓ $A(5, -2)$ અને $B(3, 1)$ ને જોડતી સુરેખાનું 2:3ના પ્રમાણમાં 4
અંતઃવિભાજન કરતા બિંદુના યામ શોધો.
- (ક) જો $y = mx - 3$, બે સુરેખાઓ $x + y - 3 = 0$ અને $x - y = 1$ ના 4
છેદનબિંદુમાંથી પસાર થતી હોય તો સુરેખાનો ઢાળ શોધો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Figures to the right indicate the marks of the respective question.
(3) Statistical table and simple calculator can be used.

- 1 Answer the following questions : 10
- (1) Explain : $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = l$. 1
- (2) Write the equation of a line having slope m and passing through the point $P(x_1, y_1)$. 1
- (3) If $y = \log x$ then find $\left. \frac{d^2 y}{dx^2} \right|_{x=-2}$. 2
- (4) Find the value of $\int \sqrt{x} dx$. 2
- (5) Find 20th term of the sequence 2, 9, 16, 23, ... 2
- (6) Differentiate $\sqrt{x+2}$ with respect to x . 2

2 (a) Find the value : 4

(i) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{5n^2 + 7n + 3}{7n^2 + 5n + 3}$

(ii) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 4}{x^3 - 8}$

(b) Find $\frac{dy}{dx}$: (i) $y = \left(\frac{e}{4}\right)^x$ (ii) $y = (3x^2 + 5x + 11)^5$ 6

(c) Find the value : (i) $\int \frac{x+9}{x+10} dx$ (ii) $\int_{-2}^2 \frac{x^2 - 1}{x - 1} dx$ 4

OR

2 (a) Find the value : 4

(i) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{3x^2 - 4x + 1}{x^2 - 4x + 3}$

(ii) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{3-x} - 1}{2-x}$

(b) (i) The demand function of a commodity of a monopolist is $x = 60 - 3P$ and cost function is $c = \frac{x^2}{20} + 50$. How many units should be produce to get maximum profit ? 4

(ii) If $y = u^2 - u + 1$ and $x = 2u + 1$ then find $\frac{dy}{dx}$. 2

(c) Find the value : 4

(i) $\int \frac{2^x e^x + e^{2x}}{e^2} dx$

(ii) $\int_1^9 \left(\frac{1}{\sqrt{x}}\right) dx$

- 3 (a) A, H, G used arithmetic mean, Harmonic mean and geometric mean respectively of two positive numbers a and b . Prove that : 5
- (i) $AH = G^2$ (ii) $A > G > H$
- (b) A person saves half amount than the previous year, every year. If he saves Rs. 71,610 in 10 years then how much is his saving at the first year. 5
- (c) Find the value : 4
- (i) $\int (x^2 - 1)^2 dx$ (ii) $\int_0^1 (x-1)(x^2 + x + 1) dx$

OR

- 3 (a) For arithmetic progressive and geometric progression. Write the formula to find its nth term and the sum of first n terms. 5
- (b) The sum of first 7 terms of an arithmetic progression is 168 and its 11th term is 59. Find its 30th term and the sum of first find terms ... 5
- (c) Find the value : (i) $\int \frac{x^2 + 8x + 15}{x + 3} dx$ (ii) $\int_{-1}^2 (3x^2 + 4x + 2) dx$ 4
- 4 (a) Obtain the equation of a line making intercepts a and b on x -axis adn y -axis respectively. 4
- (b) If the distance between points $A(5, 2)$ and $B(x, 8)$ is 10 then find the value of x . 4
- (c) Find the slope of the line joining points $A(-4, 3)$ and $B(-7, -8)$. Also find equation of line. 4

OR

- 4 (a) Obtain the equation of a line passing through two points $p(x_1, y_1)$ and $q(x_2, y_2)$ 4
- (b) Find the coordinates of a point making internal division in the proportion 2:3 of the line joining the points $A(5, -2)$ and $B(3, 1)$. 4
- (c) If $y = mx - 3$ is passing through the intersection point of two lines $x + y - 3 = 0$ and $x - y = 1$. Then find the slope of a line. 4
-